

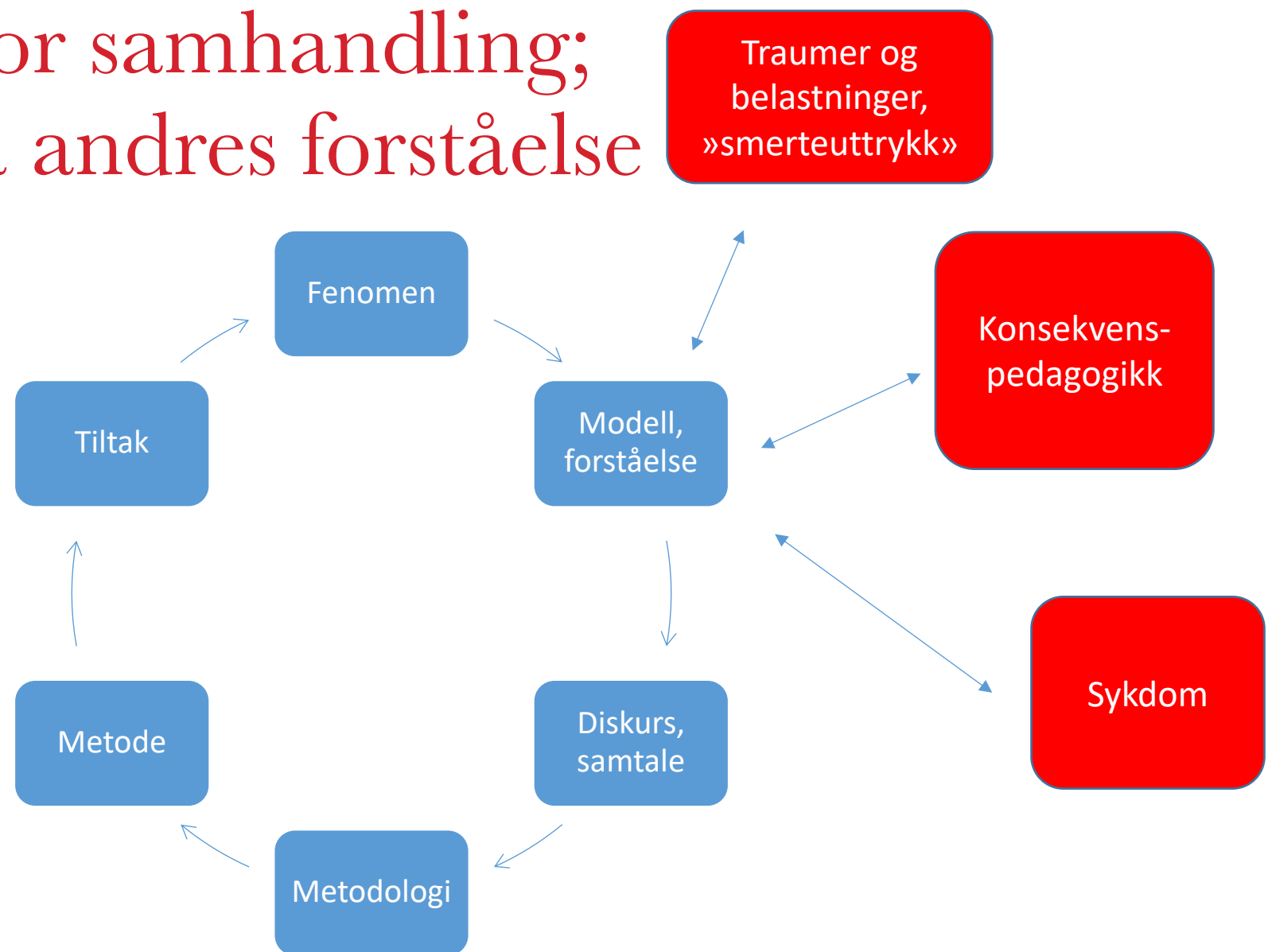
Et traumebevisst perspektiv som utgangspunkt for samarbeid

Kragerø, 18.09.19

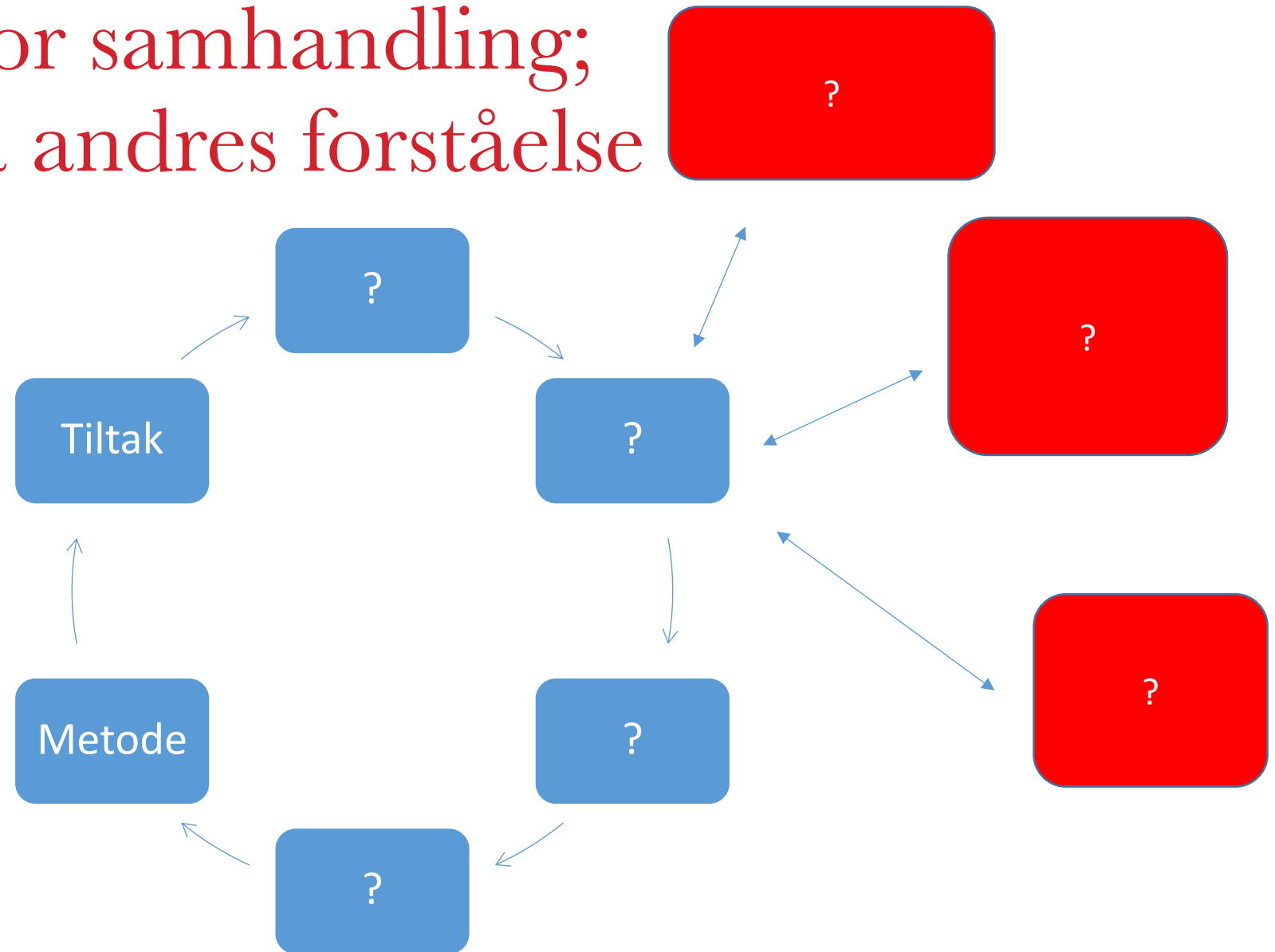
Heine Steinkopf

Utgangspunkt for samhandling; nysgjerrighet på andres forståelse

Utgangspunkt for samhandling;
nysgjerrighet på andres forståelse

Grunnlag for en traumebevisst forståelse:

Å forstå
mennesker i
lys av hva de
har opplevd

Å forstå
mennesker i
lys av hva de
ikke har
opplevd

Å forstå
mennesker i
lys av
hvordan de
har det
akkurat nå

*“The [traumatic]
past is not dead and
buried. In fact, it
isn’t even past.”*

William Faulkner

Utviklingstraumer er.....

.....kronisk traumatisk stress

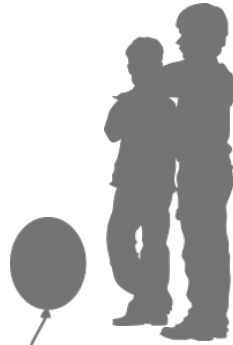
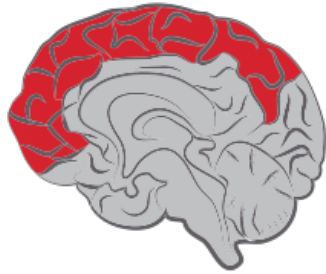
+

...kombinert med sviktende reguleringsstøtte

(Nordanger og Braarud 2017)

Hjernen formes av bruken

TENKE

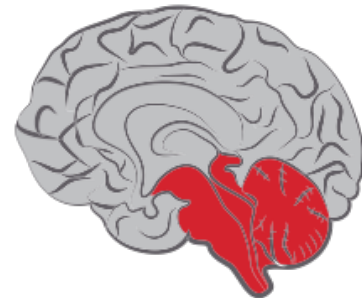
- Fornuft
- Analyse/planlegge
- Gjennomføre
- Språk

FØLE

- Hukommelse for hendelser
- Følelser
- Tilhørighet/relasjon
- Motorikk
- Belønningssystem

SANSE

- Temperatur
- Blodtrykk/Hjerterytme
- Pust
- Søvn
- Apetitt
- Stressaktivering

Hjernen formes av bruken

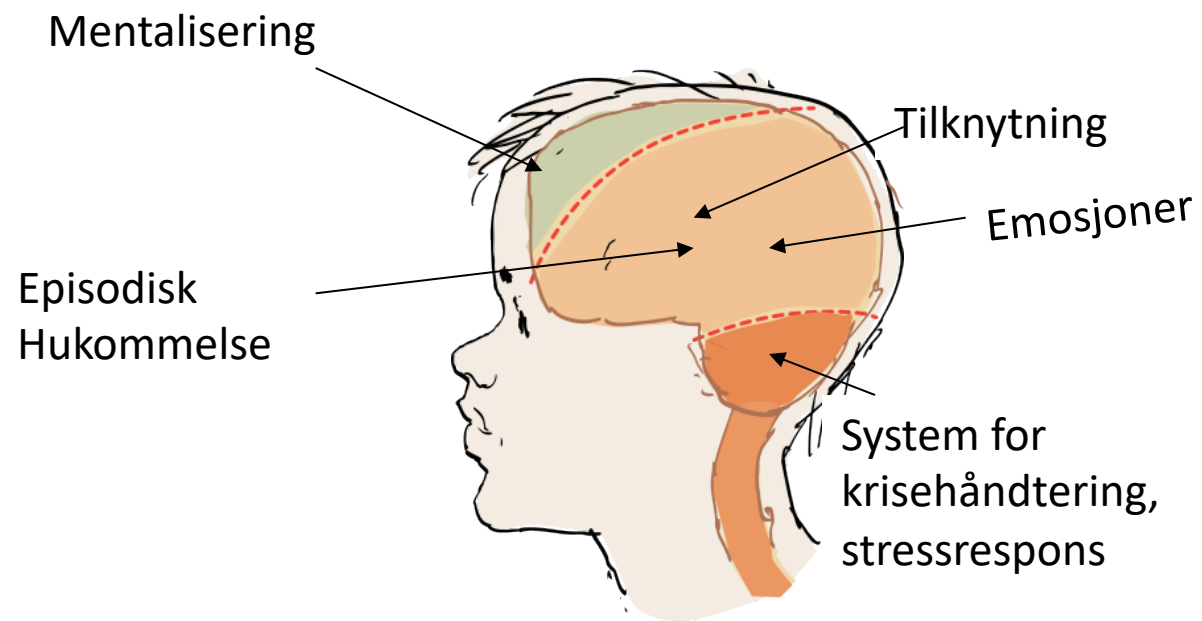

Traumebevisst tilnærming:

- Gi, legge til rette for; erfaringer som "Bygger hjerne"

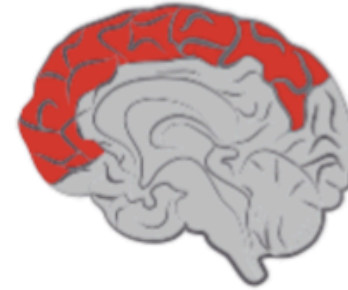
RVTS-sør, illustrasjon Oscar Jansen

Den logiske følgen:

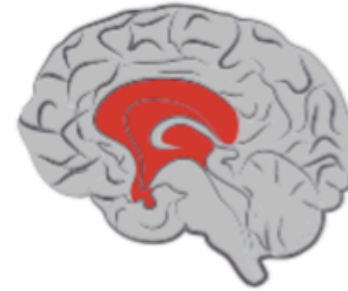
det som er skadet må repareres

- Øke evne til refleksjon (mentalisering)
- Integrasjon av hukommelsesmateriale
- Følelser (affektregulering og integrering)
- Tilknytning (relasjon)
- Stress-respons systemet

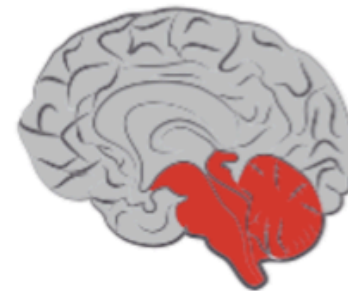
TENKE

FØLE

SANSE

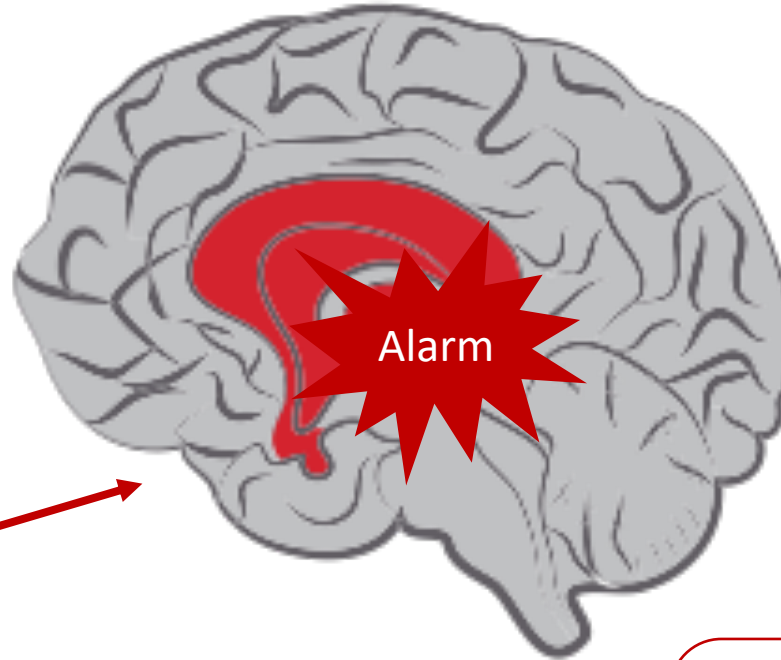

Stress respons - systemet

Hallo! Jeg sitter jo trygt her på kurs. Det var visst bare ett litt sært pedagogisk virkemiddel!

Falsk alarm!

Erfaringer fra tidligere i livet tilsier at slanger ikke utgjør noen trussel så lenge de er på film

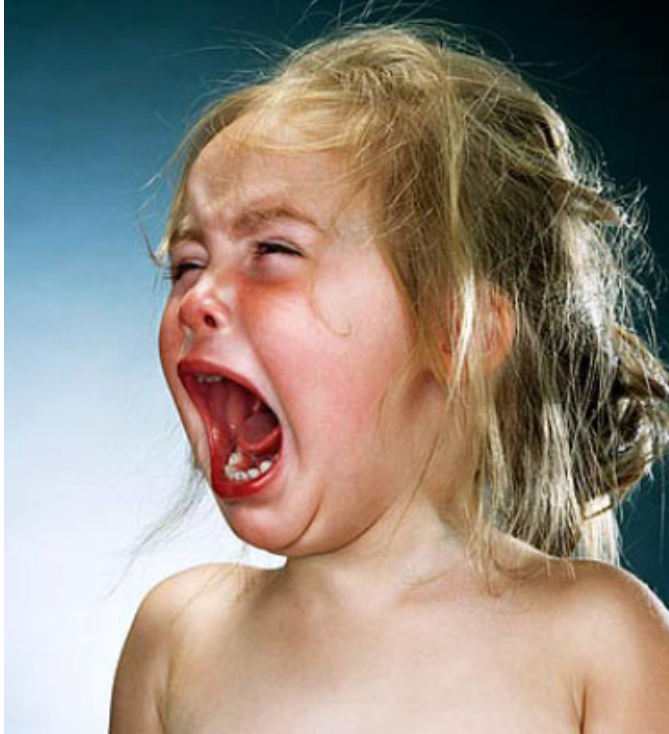

Alarm

Trussel!

Aktiverings-
system
HPA – aksen,
Autonome
nervesystem

Vi reagerer instinktivt ved fare (Mc Lean 1970, 1990, Porges, 1995, 2016)

Vi søker andre mennesker

Eller sloss

Eller løper

Vi stivner

Eller overgir oss

(Ogden, Fisher 2015)

Forskjellige former for reguleringsstøtte

Aksept, forståelse, ny mening, eksponering

TENKE

Reflektere

Kjærlighet, deling, støtte, tillit, gode opplevelser, samregulering

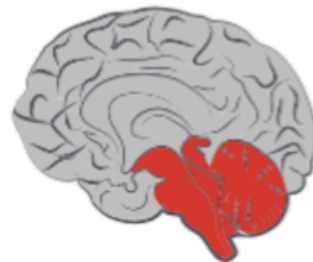
FØLE

Relatere

Trygghet, stressreduksjon, ro, somatosensoriske aktiviteter

SANSE

Regulere

Verktøy- Å gi reguleringsstøtte

Når følelsene blir overveldende trenger ungdom voksne som er villige til å gi reguleringsstøtte, og ikke voksne som bruker makt og kontrollmetoder

(Bath, 2008,2015)

Samregulering

Samregulering betyr at en gjennom egen ro og trygghet skaper ro og trygghet hos barnet/ungdommen

Fra Time out.....

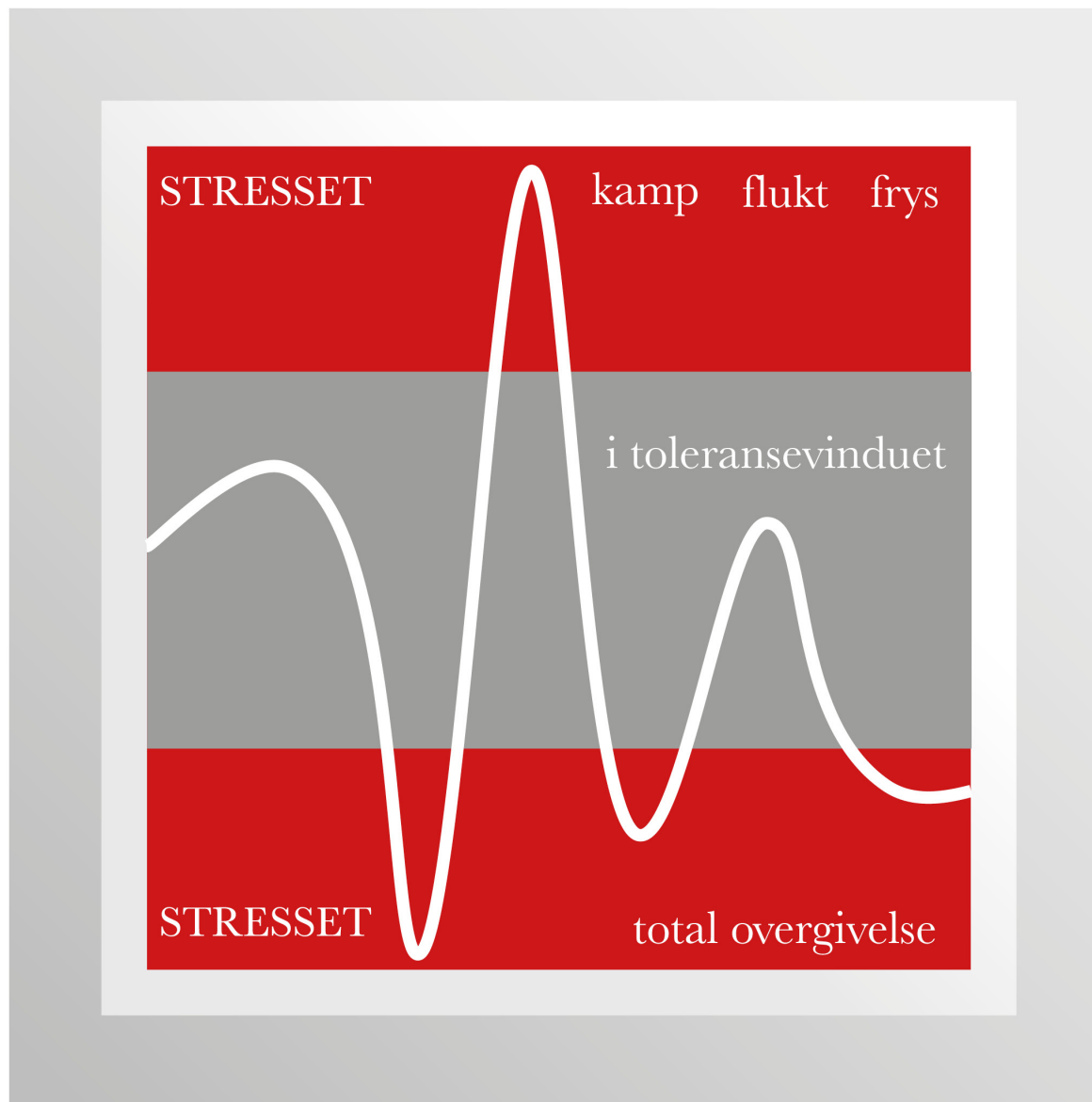
Nå kan han stå der å tenke over at han ikke skulle ha svart meg sånn, da vil han forstå at hvis han forsetter sånn så kommer han til å få dårlige karakterer, ingen jobb, ingen venner osv.....

...til Time in

Når vi ønsker følelser velkomne blir de mindre ubehagelige
Følelser som holdes, går over, og gir grunnlag for bedre regulering av følelser neste gang

Toleransevinduet

AKTIV FORSVARSRESPONS

(Hyperaktivering)

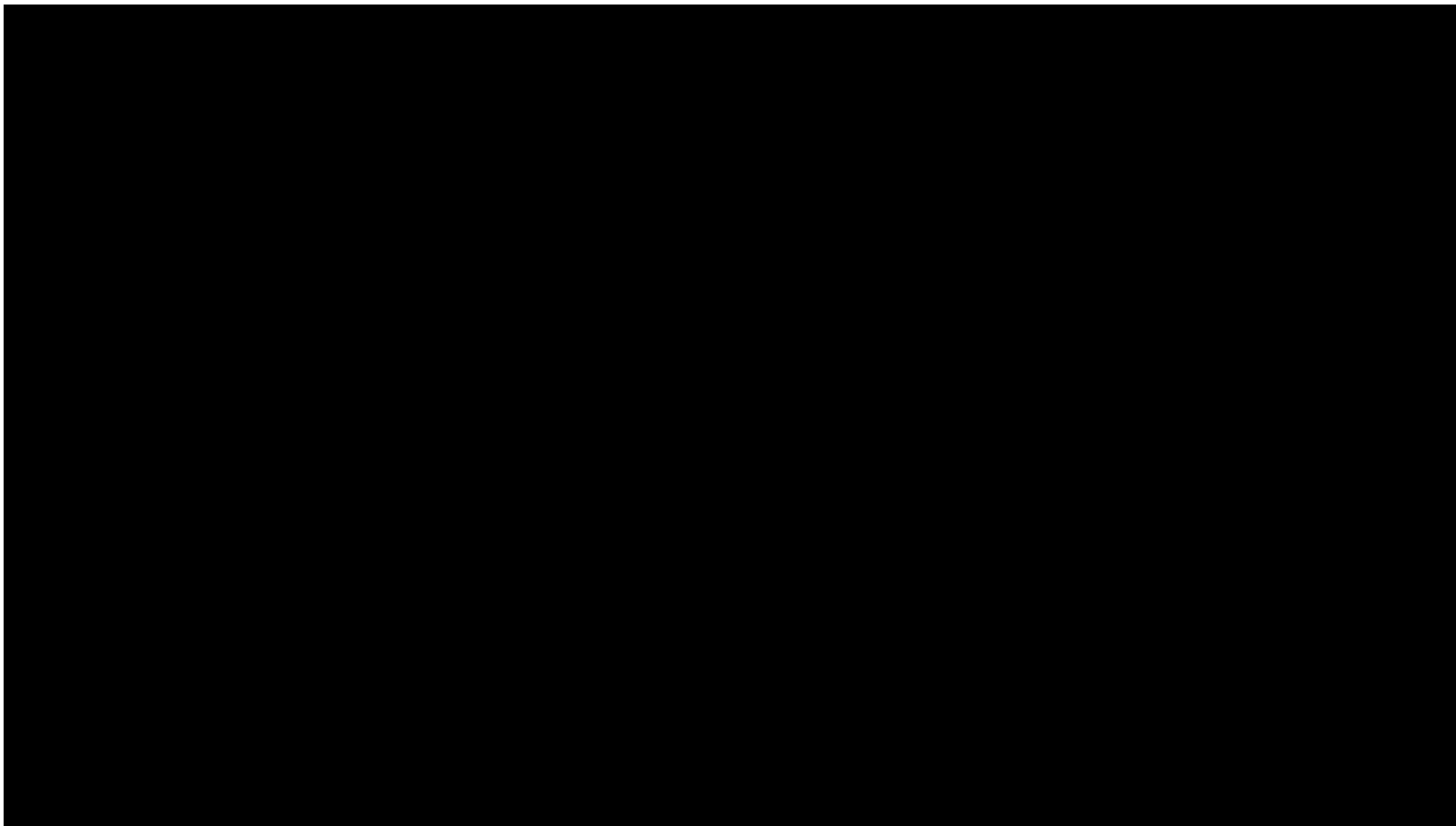
Panikk, sinne, raseri, søvnvansker,
mareritt, rastløs, hyperaktiv.

PASSIV FORSVARSRESPONS

(Hypoaktivering)

Følelsesløs, nummen, tilbaketrukket,
tiltaksløs, uinteressert, avslått.

Samarbeid når man er enig i hva man holder på med....

Traumebevissthet er:

En MenneskeMøte
Praksis

